



**TE-palvelut**  
tjänster | services

# Työntekijän oleskelulupa (TTOL) / kausityöoleskelulupa

Työlupapalvelut, Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto  
20.4.2023

# Milloin oleskelulupa työtä varten tarvitaan?

- EU-valtioiden, Liechtensteinin ja Sveitsin kansalaiset eivät tarvitse oleskelulupaa työskennelläkseen Suomessa
  - Rajoittamaton työnteko-oikeus
  - Pitää kuitenkin rekisteröityä Maahanmuuttovirastossa (Migri), jos oleskelu kestää yli 3 kk.
- Sen sijaan kolmansien maiden kansalaisten - eli muiden kuin EU-valtioiden, Liechtensteinin ja Sveitsin kansalaisten - on pääsääntöisesti haettava oleskelulupaa tehdäkseen töitä Suomessa.
  - Tähän on muutamia poikkeuksia, kuten jos työ kestää enintään 90 päivää ja henkilö on esimerkiksi tulkki tai ammattitaiteilija- tai urheilija. Nämä ovat kuitenkin poikkeuksia, joiden kanssa pitää olla tarkkana.

# TE-toimistot oleskelulupien käsittelyssä

- TE-toimistoissa käsitellään työperusteisista oleskeluluvista **työntekijän oleskelulupahakemuksia (TTOL)** ja **kausityöoleskelulupahakemuksia**
  - Kausityöoleskelulupahakemuksista käsitellään ne, joissa työn kesto on 6-9 kk.
- TE-toimisto ei käsittele esim. kausityötodistuksia tai kausityöhakemuksia, joissa työn kesto on alle 6 kk.
- TE-toimistossa tehdään oleskelulupahakemukseen myönteinen tai kielteinen osapäätös. Maahanmuuttovirasto tekee lopullisen päätöksen.

# Työntekijän oleskeluluvan hakuprosessi



Lähde: [migri.fi/tyoskentely-suomessa](https://migri.fi/tyoskentely-suomessa)

# Kausityöluvut 1/2

## ➤ Kausityöviisumi

- Haetaan Suomen edustustosta
- Työntekijä tulee viisumivelvollisesta maasta
- Työskentely max. 3 kk

## ➤ Kausityötodistus

- Haetaan Migristä
- Työntekijä tulee viisumivapaasta maasta
- Työskentely max. 3 kk

## ➤ Kausityöoleskelulupa

- Haetaan Migristä
- Työskentely 3-9 kk (6-9 kk mittaisten lupien osalta tehdään myös TE-toimiston osapäätös)

# Kausityöluvut 2/2

- Jotta kausityöluvan voi saada, täytyy työtehtävien olla kausityölain mukaista kausityötä, esim. maatalous- ja puutarha-alan työtä, metsänhoitotyötä tai matkailuun kuuluvaa työtä.
- Kausityön kesto voi olla enimmillään 9 kuukautta 12 kuukauden ajanjaksolla.

# Mitä TE-toimisto tarkastelee hakemusten osalta? 1/2

## ➤ Työvoiman saatavuus

- Onko ala vapautettu saatavuusharkinnasta (ELY-keskusten linjaukset) vai tarvitseeko työvoiman saatavuus selvittää
- Tarvittaessa työnantaja avaa paikan hakuun ja toimittaa haun jälkeen rekrytointiselvityksen.

## ➤ Työnantajavelvoitteiden hoitaminen

- Lähes kaikki tarvittavat tiedot saadaan suoraan velvoitteidenhoitoseelvityksestä (VHS), mm.
  - verovelka
  - lakisääteisten vakuutusten voimassaolo
  - ulosottoasiat
- Tarvittaessa työnantajalle lähetetään selvityspyyntö velvoitteiden hoitamisesta

# Mitä TE-toimisto tarkastelee hakemusten osalta? 2/2

- Työsuhteen ehdot
  - työtehtävät
  - palkka
  - työaika
  - työehtosopimus
  - työntekopaikka jne.
- Jatkolupahakemusten osalta tarkistetaan myös edellisen luvan aikana toteutunut toimeentulo.
  - 19.1.2023 alkaen työlupapalveluissa on voitu hyödyntää tulorekisteristä saatavia palkka- ja etuustietoja.
- Työnantajan tulee myös vakuuttaa ja varmistaa, että työntekijällä on riittävä pätevyys ja/tai terveydentila kyseisen tehtävän hoitamiseen.



# TE-toimiston osapäätös

- TE-toimisto tekee osapäätösharkinnan pohjalta joko myönteisen tai kielteisen osapäätöksen.
- Migri tekee aina lopullisen päätöksen oleskelulupahakemukseen sekä antaa osapäätöksen ja päätöksen tiedoksi.
- **Työntekijän oleskelulupa (TTOL)** myönnetään aina yhdelle tai useammalle ammattialalle. Työntekijä ei saa työskennellä muilla ammattialoilla.
- **Kausityöoleskelulupa** myönnetään työnantajakohtaisena. Työntekijä saa työskennellä vain luvassa mainitun työnantajan palveluksessa.

# TE-toimistojen valtakunnalliset työlupapalvelut

- Työntekijöiden oleskelulupahakemuksiin tehdään osapäätökset Kaakkois-Suomen, Pirkanmaan, Pohjois-Pohjanmaan ja Uudenmaan TE-toimistoissa
- Käsittely on nykyään (15.9.2022 alk.) valtakunnallista (pl. Ahvenanmaa, joka hoitaa oman alueensa hakemukset)
- Hakemus voidaan käsitellä missä tahansa neljästä TE-toimistosta
- Työlupapalveluilla on valtakunnallinen, yhteinen palvelunumero ja sähköpostiosoite

# Sujuvan käsittelyn edistäminen työnantajana 1/2

- Jos mahdollista, niin hoida asiat työnantajan Enter Finland -palvelun kautta – tämä helpottaa käsittelyprosessia myös TE-toimistossa
- Enter Finlandin kautta työnantaja voi mm. täyttää sähköisesti työehdot (Työehdot-lomakkeen / TY6\_plus-lomakkeen vastine), toimittaa liitteitä ja vastata selvityspyyntöihin.
- Jos Enter Finlandin käyttö ei ole mahdollista, niin muista toimittaa työntekijälle tarvittava lomake ja muut mahdolliset liitteet, jotta työntekijä voi liittää ne jo valmiiksi hakemukseen.

# Sujuvan käsittelyn edistäminen työnantajana 2/2

- Ilmoita työehdot huolellisesti ja tarkista, että esim. työaika ja palkka ovat TES:in mukaiset
- Vastaa mahdollisiin selvityspyyntöihin nopeasti
- Hakemukseen ei välttämättä aina tarvita muita liitteitä Työehdot-lomakkeen (tai TY6\_plus-lomakkeen) tai sähköisen työehdot-lomakkeen lisäksi. Tilanteesta riippuen voidaan tarvita kuitenkin esim. seuraavat liitteet:
  - Urakka-/toimeksiantosopimukset, jos kyseessä urakka- tai alihankintatyö
  - Sopimus vuokratyöstä, jos työntekijä tekee vuokratyötä

# Työnantajan velvollisuus ilmoittaa ulkomaalaisesta työntekijästä

- Työnantajan pitää tehdä TE-toimistolle ilmoitus ulkomaalaisesta työntekijästä, kun työnantaja palkkaa työntekijän, joka ei ole EU/ETA-maan tai Sveitsin kansalainen. Ilmoitusta ei tarvitse tehdä myöskään, jos työntekijä on EU/ETA-maan tai Sveitsin kansalaisen perheenjäsen.
- Ilmoitus tehdään sähköisesti työnantajan Enter Finland -palvelussa ([enterfinland.fi/tyonantaja](https://enterfinland.fi/tyonantaja))
- Tarvittaessa ilmoituksen voi tehdä myös lähettämällä TE-toimistoon TEM0.55-liitelomakkeen (*huom. muuttunut keväällä 2023*) ja kopion työntekijän passista tai oleskelulupakortista sähköpostitse tai kirjeitse -  
> **suosi kuitenkin sähköistä asiointia**

Ohjeita työnantajille suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi:

*Tyomarkkinatori.fi* → *Työnantajat ja yrittäjät* → *Rekrytointi* → *"Työlupapalvelut" ja "Ohjeita ulkomaalaisen työntekijän palkkaamiseen"*



tyoluvat@te-toimisto.fi



0295 040 019 (arkisin klo 9-11)

# Kiitos!